

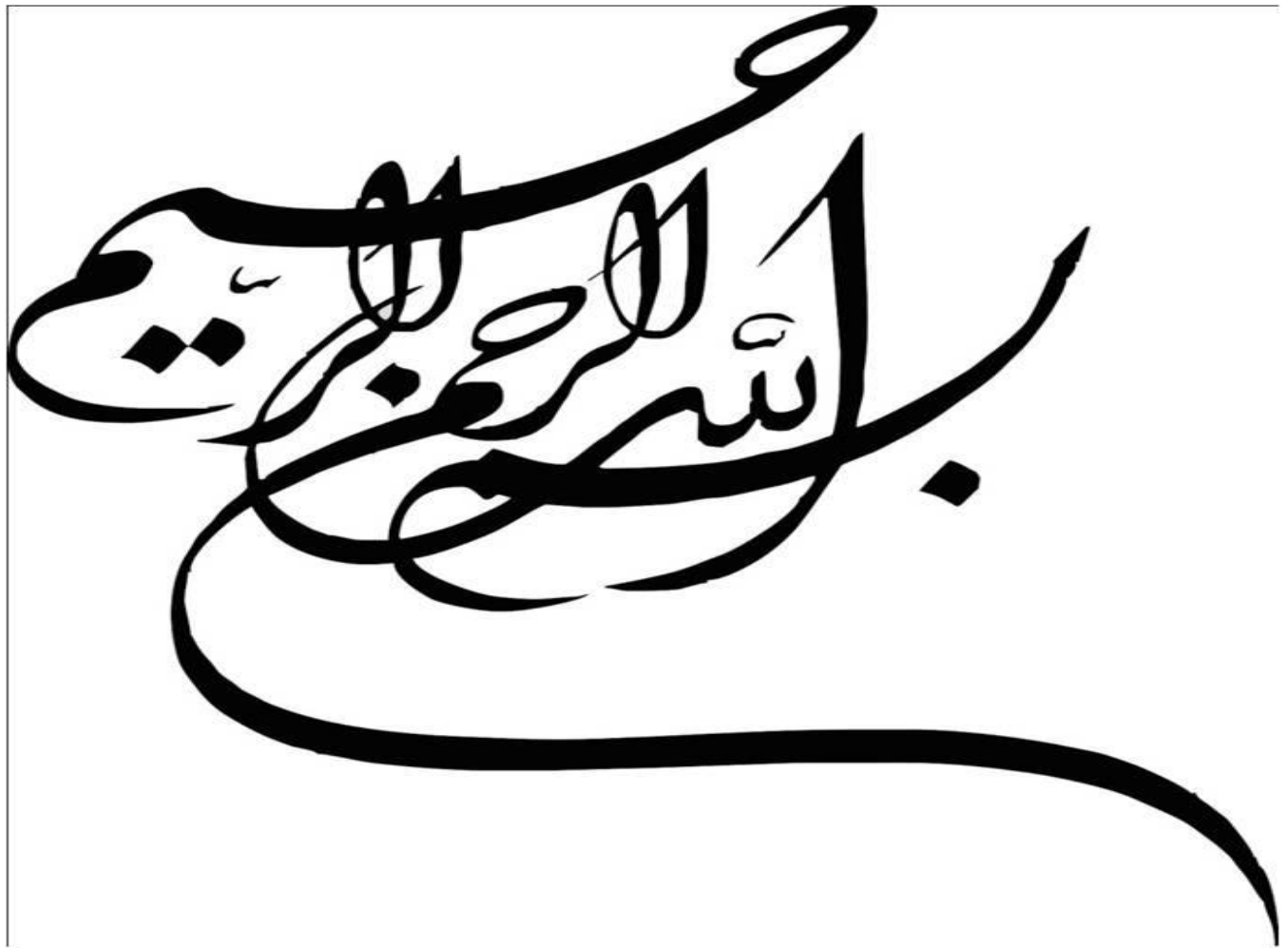
طرح های درآمدزایی ویژه شهرداری سفیدشهر

ابراهیم نجیبی فیینی

کارشناس ارشد مدیریت تکنولوژی از دانشگاه علامه طباطبائی تهران

نسخه پیش نویس غیر قابل استناد
ویرایش اول

تاریخ : 1393/07/01

نام طرح : طرح های درآمدزایی ویژه شهرداری سفیدشهر

فاز اول : ارائه طرح های درآمدزا و تحلیل فرصت

فاز دوم : ارزیابی هزینه های طرح های تایید شده (Business Plane)

تاریخ ارائه : 1393/07/01

تهیه کننده : ابراهیم نجیبی فینی

درباره این سند

در این مستند سعی شده است نقاط ضعف را به نقاط قوت و تهدیدات را به فرصت ها تبدیل کرد و از آنها بهره لازم را برد.

سند حاضر از یک سری طرح های پیشنهادی جهت درآمدزایی پایدار برای شهرداری سفیدشهر تدوین گشته است که امید است با اجرای اینگونه طرح ها بر مشکلاتی از قبیل کمبود بودجه فائق آمد و در راستای آبادانی سفیدشهر گام برداشت.

طرح های پیشنهادی در سه حوزه زیر ارائه می گردند و در راستای بهبود وضعیت مالی شهرداری سفیدشهر پیشنهاد می شوند.

1. کاهش هزینه های موجود

2. افزایش درآمد و بهره وری منابع موجود

3. خلق منابع جدید درآمدی

در این سند علاوه بر ارائه طرح های پیشنهادی و توضیح در مورد هر یک از آن ها، برای مشکلاتی از قبیل حضور افاغنه نیز راهکارهایی ارائه گردیده است.

خلاصه مدیریتی

طرح هایی که در این مستند ارائه گردیده هر کدام علاوه بر درآمدزایی ویژه ای که برای شهرداری دارند، یک سری ویژگی های دیگری را نیز حل کرده و به گونه ای باری از دوش شهرداری بر داشته اند. بطور مثال تعدادی از طرح ها برای هزینه های سرسام آور سوخت و انرژی چاره اندیشی کرده و در جهت کاهش اینگونه هزینه ها، راهکارهایی را ارائه می دهند. تعدادی از طرح ها، با هزینه های مربوط به نیروی انسانی و مادی مازاد مقابله می کند و با ارائه راهکارهایی سازنده، در صدد آن است تا این هزینه های اضافه را کاهش دهد. تعدادی دیگر، با ارائه راهکارهای مناسب، به شهرداری کمک می کند تا مدیریت پسماند را با موفقیت اجرا کند و درآمدهای زیادی را از این طرح کسب کند. طرح مدیریت پسماند اگر طبق برنامه ارائه شده حرکت کند درآمدزایی بسزایی هم در فروش ضایعات و هم در تولید کود خواهد داشت و از طرفی به حفظ محیط زیست کمک شایانی خواهد کرد و شهری سالم را برای شهروندان به ارمغان خواهد آورد. طرح هایی در مورد ارتقاء فرهنگ شهروندان ارائه گردیده است. و چندین طرح دیگر که در ادامه به آنها خواهیم پرداخت.

فاز اول

ارائه طرح های درآمدزا و تحلیل فرصت

مقدمه

ایجاد شهرها و پیدایش مساله شهرنشینی دارای سابقه طولانی در کشورمان میباشد ولی سابقه ی اداره شهرها توسط سازمان های محلی (شهرداریها) مبتنی بر قوانین مکتوب و مشخص به کمتر از یک قرن می رسد . رشد جمعیت و رشد جمعیت شهری و گسترش مهاجرت از روستا به شهر و مهاجرت از شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ و کلان شهرها و تحولات جمعیتی شامل مهاجرت ، افزایش زاد و ولد و کاهش مرگ و میر به دلیل بالا رفتن سطح بهداشت مستقیماً بر شهرها تاثیر گذاشته اند این افزایش جمعیت باعث افزایش مشکلات عدیده به شهرداری های کشور گردیده است. از آنجا که اداره مطلوب شهرها و ارائه ی خدمات مناسب و کنترل و هدایت پروژه های عمرانی علاوه بر اعمال مدیریت صحیح، مستلزم کسب اعتبارات کافی و هزینه ی صحیح آن میباشد ، لذا شهرداری ها بعنوان سازمان های محلی جهت انجام وظایف خود می باید از امکانات مناسب مالی برخوردار باشند.

شهرداری ها در کشورهای پیشرفته جهان با هماهنگی کامل دستگاههای ذیربط اداری به انجام وظایف گسترده در خصوص مدیریت شهری می پردازند. در این کشورها شهرداری و شهرداران از منزلت والایی برخوردارند و دارای اختیارات ویژه ای میباشد در حالیکه در کشور ما ایران اتکای بیش از حد اکثر شهرداریهای کشور به درآمدهای حاصل از مسکن و فروش تراکم باعث افزایش و تشدید قیمت مسکن و بروز مشکلات و بحران های مالی در مقاطع مختلف زمانی برای شهرداریها شده است .هرچند درآمد شهرداریها در سالهای اخیر از طریق اخذ عوارض گوناگون و دیگر منابع از رشد قابل توجهی برخوردار بوده است اما متقابلاً هزینه های آن نیز افزایش یافته وامروزه دستیابی به روشهای جدید و پیش بینی منابع درآمدی مطمئن و پایدار و تعدیل هزینه های شهرداری دغدغه اصلی مدیران و برنامه ریزان امور شهری از جمله شوراهای اسلامی شهرها و شهرداران می باشد.

امروزه در بسیاری از شهرهای کشور نحوه کسب درآمد توسط شهرداری ها به چالشی بزرگ تبدیل شده است. کسب در آمد از منابع پایدار در طول زمان موجب تقویت شهرداری می شود که این خود سبب می گردد شهرداری نقش فعال تر و مفید تری در محیط شهری ایفا نماید و پاسخگویی مناسبی به نیاز های شهروندان در محیط شهری داشته باشد.

اهمیت این موضوع بنده را بر آن داشت تا ایده ها و راهکارهایی را پیرامون کسب درآمد پایدار در شهرداری ارائه دهم. شایسته می بینم شما مسئول گرانقدر نیز دیدگاه ها و نظراتتان را پیرامون مباحث ذکر شده عنوان نمایید. باشد تا با همفکری و هم اندیشی یکدیگر بتوانیم نقش قابل ملاحظه ای در کسب درآمدهای پایدار در شهرداری سفیدشهر داشته باشیم.

مهم ترین مشکلات شهرداری ها عدم کسب درآمدهای پایدار و متکی به درآمدهای غیرثابت است و شهرداری ها برای برون رفت از این مشکل باید به سمت درآمدهای پایدار گام بردارند.

بهبود وضعیت مالی شهرداری ها به سه عامل بستگی دارد:

1. کاهش هزینه های موجود
2. افزایش درآمد و بهره وری منابع موجود
3. خلق منابع جدید درآمدی

الف) کاهش هزینه های موجود

در این قسمت در صدد کاهش هزینه هایی هستیم که بیشترین بار هزینه ای را بر شهرداری تحمیل می کند و طبق قانون 80/20 پارتو، ما باید به سراغ هزینه هایی برویم که 20٪ از هزینه های شهرداری را تشکیل می دهند اما 80٪ بار هزینه ای را به شهرداری تحمیل می کنند و از طرفی اگر ما موفق شویم این 20٪ هزینه را کاهش دهیم در نتیجه 80٪ کل هزینه را کاهش داده ایم.

هزینه 1: هزینه مصرف برق در امتیازات شهرداری برای سال 92 نزدیک به 20.000.000 تومان بوده است. راهکارهای زیر جهت کاهش این نوع هزینه ارائه می گردد.

- استفاده از لامپ های کم مصرف به جای لامپ های رشته ای و پر مصرف
- نصب سیستم های خورشیدی و بادی در پارکها و اماکن و معابر عمومی جهت تامین برق آنها
- کم کردن روشنایی مکان ها و معابری که در نیمه های شب عبوری ندارند یا عابر کمی از آنجا تردد می کند. یا اینکه با نصب دستگاه سسنسور وقتی کسی از این مکان ها عبور کرد چراغ ها روشن شوند و بعد از مدت زمان مشخصی خاموش شوند.

بطور مثال: هزینه برق پارک مرحوم باقری از 93/3/12 تا 93/4/3 به مدت 22 روز 974.000 تومان بوده است که یکی از 20٪ هایی است که 80٪ بار هزینه ای دارد و می توان با اجرایی نمودن راهکارهای فوق این هزینه را کاهش داد.

هزینه 2: آبیاری درختان و معابر به روش فعلی توسط تانکر، هزینه ها و مشکلاتی را برای شهرداری تحمیل می کند که شامل موارد زیر می باشد.

- نزدیک شدن به خشکسالی و اتمام منابع آبی زیر زمینی شهر به دلیل معایبی که روش فعلی آبیاری دارد.

- هزینه های حقوق حداقل 2 کارگر که در ماه بالغ بر 1.500.000 تومان می باشد.
- هزینه های گازوئیل ماشین حمل آب که ماهیانه تقریباً 160.000 تومان می باشد.

راهکار: تجهیز فضاهای سبز پارک ها و معابر با استفاده از آبیاری قطره ای مزایای اجرای این طرح به شرح زیر می باشد.

- حذف حداقل 2 نیروی انسانی
- حذف یک وسیله نقلیه
- کاهش استهلاک و سوخت وسیله نقلیه آبرسان
- کاهش مصرف آب در حدود 50٪
- کاهش مصرف برق جهت پمپاژ آب از چاه

نکته : علاوه بر اینکه در فضاهای سبز می توانیم هزینه ها را کاهش دهیم، با ارائه طرحی که در ادامه این مستند مطالعه خواهید کرد، می توانیم از فضاهای سبز شهر با همان میزان آب و کود مصرفی، درآمدزایی های پایداری را متوجه شهرداری کنیم.

ب) افزایش درآمد و بهره‌وری منابع موجود

در این قسمت پیشنهاداتی برای شهرداری ارائه می‌گردد تا بتواند با استفاده از ظرفیت‌های موجود شهر، بهترین منفعت را ببرد و در جهت ارتقاء سطح آگاهی شهروندان برنامه‌ریزی کند و شهروندان را در اجرایی کردن برنامه‌ها، همراه و همیار خود سازد. طرح‌های پیشنهادی در این قسمت به شرح زیر می‌باشد.

1. ممنوعیت هر گونه تخفیف و بخشودگی حقوق و عوارض شهرداریها توسط دولت و قوانین مصوب مگر در صورت تامین آن از بودجه دولت موضوع تبصره ذیل ماده 181. طبق این تبصره، تخفیف به مشتریان منتفی شده و پیشنهاد می‌شود که با در نظر گرفتن وضعیت مالی مشتریان وجه دریافتی به صورت اقساط از آنها اخذ گردد. تقسیط آری تخفیف خیر.

2. گسترش برنامه‌های آموزشی و ترویجی و ایجاد زمینه تفاهم و همکاری بین مردم و شهرداری در راستای جلب مشارکت عمومی و ارتقاء فرهنگ اجتماعی بطور مثال شهرداری اصفهان جهت ارتقاء سطح فرهنگ شهروندان در گذرگاه‌های عابر پیاده تابلوهای زیبایی را قرار داده و طبق برنامه‌ای که دارد هر چند روزی روی یکی از معضلات جامعه کار کرده و با چاپ پلاکارد روی این سکوها سعی در تغییر رفتار شهروندان و حذف معضل موجود دارد.

در مثالی دیگر شهرداری تهران نیز بر اساس زمان بندی خود بر روی موضوعات مهم کار می‌کند و جملات مرتبط با موضوع مورد نظر را بر بدنه پل‌های زیرگذر و پل‌های عابر پیاده نصب می‌کند. این فعالیت‌ها تاثیر زیادی در ارتقا سطح فرهنگ جامعه دارد و هر چه سطح فرهنگ افراد در جامعه بالاتر برود جامعه‌ای سالم‌تر و پیشرفته‌تر خواهیم داشت و سطح همکاری شهروندان با شهرداری بالاتر خواهد رفت.

3. تاسیس یک اتاق فکر به منظور توسعه شهر :

منظور از این اتاق این نیست که حتما مکانی فیزیکی برای این اقدام وجود داشته باشد، بلکه می‌توان با فراخوان عمومی طرح‌های شهروندان را برای توسعه دریافت کرد و سپس با بررسی آن‌ها در سیستم شهرداری، به عملی بودن یا نبودن آن پرداخت. در صورت علمی و عملی بودن هر طرحی، شهرداری ارایه دهنده طرح را دعوت کند تا با هم اندیشی کارشناسان، زمینه را برای اجرای آن فراهم کنند.

به طور مثال شهرداری کاشان سایت بانک ایده‌ی شهر را به آدرس www.idea.kashan.ir راه اندازی کرده و از شهروندان درخواست می‌کند تا ایده‌های خود را در این سایت درج کنند و به بهترین ایده جوایزی اهدا می‌گردد.

در مثالی دیگر، شهرداری اصفهان در سایت خود آیتمی برای ایده‌های شهروندان خود قرار داده است و از آنها دعوت کرده تا ایده پردازی کنند و مشکلات و معضلات شهر را با همکاری یکدیگر مرتفع کنند.

این کار حس خوبی در شهروندان ایجاد کرده و به تعامل هر چه بیشتر بین شهروندان و شهرداری می انجامد.

4. یکی از راه های جلب اعتماد شهروندان و فرهنگ سازی برای مشارکت آنان در توسعه شهر می تواند برگزاری جشنواره خوش حسابی در زمینه پرداخت عوارض باشد .

این جشنواره همان گونه که از نام آن بر می آید مشوقی است برای شهروندان خوش حساب. این مشوق در برابر خوش حسابی آن ها می تواند دیگران را نیز در مشارکت برای توسعه شهر از طریق پرداخت عوارض ترغیب کند.

بطور مثال شهرداری کاشان بمنظور ایجاد انگیزه در شهروندان جهت پرداخت عوارض، جایزه خوش حسابی را یک دستگاه پراید قرار داد تا از این طریق شهروندان تشویق شوند و عوارض مشمول خود را پرداخت نمایند و در توسعه و آبادانی شهر خود سهیم باشند.

5. افزایش بهره وری نیروی کار با استفاده از ارتقاء آموزش و دوره های بازآموزی

6. گسترش امر نظارت در امور مرتبط با طرحهای عمران شهری و برخورد قاطع با تخلفات

7. بررسی مشاغل موجود و اخذ عوارض هایی که مشمول آن می شوند و نپرداخته اند.

8. مشارکت بخش خصوصی در پروژه های شهرداری نیز یکی از روش هایی است که می تواند مورد توجه قرار گیرد .

باید زمینه را برای سرمایه گذاری در پروژه های شهری هموار کرد تا از یک سو رونق اقتصادی محقق گردد و از دیگر سو هم از حجیم شدن شهرداری جلوگیری شود و هم راهی مناسب برای درآمد پایدار ایجاد شده باشد.

در فرایند توسعه، شهرداری می تواند برای اجرای پروژه های عمرانی شهر، بخش خصوصی را به مشارکت بطلبد . این اتفاق هم سبب کوچک شدن شهرداری و حذف بار اضافی از این سازمان خواهد شد و هم با فعال شدن بخش خصوصی، می توان انتظار رونق اقتصادی داشت. با مشارکت بخش خصوصی بخشی از وقت و هزینه های اضافی شهرداری حذف می شود یعنی خود به خود، اصلاحی در هزینه و زمان صورت می گیرد.

شهرداری می تواند برای مشارکت بخش خصوصی در بخش های خدماتی مانند پزشکی و تجاری اولاً زمین با قیمت های مناسب در اختیار بخش خصوصی بگذارد و ثانياً همه نقاط شهر را برای توسعه همه جانبه و پایدار مدنظر قرار دهد.

9. محصولات کشاورزی می تواند یکی از منابع دریافت عوارض باشد.

شهرداری می تواند برای ماشین هایی که اقدام به حمل بار محصولات کشاورزی و خروج آن از شهر می کنند، عوارض وضع کرد . البته میزان این عوارض نباید به گونه ای باشد که بر قیمت تمام شده کالا اثرگذار باشد.

ج) خلق منابع جدید درآمدی

شهرداری باید از ساده ترین و عامیانه ترین راه تامین هزینه های شهر، یعنی گرفتن عوارض از مردم فاصله بگیرد و به سراغ عرصه های خلاقانه تری برود.

طرح های درآمدزا و یافتن راه حل هایی برای ایجاد درآمدهای پایدار در تامین هزینه ها باید به گونه ای پیش برود که نیازی نباشد برای هر پروژه ای مستقیماً از جیب مردم و به افزایش عوارض مراجعه کرد. و این امر با تنوع بخشیدن به درآمدهای شهری میسر است.

گزینه هایی برای سرمایه گذاری و کسب درآمد انتخاب شوند که:

1. علاوه بر سودآوری برای شهرداری با حداقل هزینه ها قابل انجام باشد.
2. همواره بازار داشته باشند.
3. امکان مشارکت بخش خصوصی با سایر سرمایه گذاران وجود داشته باشد.
4. به شرایط محیطی و امکانات و ظرفیت های موجود شهر توجه کند.
5. نیاز به بازاریابی ویژه ای نداشته باشد.
6. مواد اولیه آن در دسترس باشد.

در ادامه چند طرح پیشنهادی ارائه می گردد.

1. طرح پیشنهادی مدیریت پسماند

از سالیان قبل، یکی از راههایی که مدیران شهری در پی توسعه آن در جهت درآمد زایی بر آمدند، مدیریت پسماند شهری است. جداسازی پسماندها از قدیم در فرهنگ ایرانی به شکل جداسازی نان خشک و فروش اشیای کهنه و کاربرد فضولات برای تهیه کود و به عنوان سوخت در شهرها و روستاها مرسوم بوده و رواج شغل‌های کهنه فروشی، نان خشکی و... تأکیدی بر این مدعاست.

برای پایداری و کارکرد صحیح یک سیستم مدیریت پسماند، وجود قوانین و استانداردهای مناسب و کافی که بر اساس مطالعات و تحقیقات علمی و عملی و نیازهای آینده و ظرفیت‌های موجود تدوین می‌شوند، در تمام مراحل از آغاز تا پایان و پایش مداوم و بهبود سیستم، لازم و ضروری است.

قانون مدیریت پسماندها به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و آیین‌نامه اجرایی آن نیز در سال 84 توسط هیأت دولت، تصویب شد. این خود راه کاری مناسب بود.

در ابتدا به دو مورد از قوانینی که از طرح حاضر حمایت می کنند اشاره می گردد.

- ماده 190 قانون برنامه پنجم توسعه کشور

بر اساس این ماده کلیه دستگاه های اجرایی و موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی موظفند جهت کاهش اعتبارات هزینه ای دولت، به اعمال سیاست های مصرف بهینه منابع پایه و محیط زیست اقدام نمایند تا برنامه مدیریت سبز شامل مدیریت مصرف انرژی، آب، مواد اولیه و تجهیزات (شامل کاغذ)، کاهش مواد زائد جامد و بازیافت آنها (در ساختمان ها و وسائط نقلیه) طبق آیین نامه ای که توسط سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری دستگاه های زیربط تهیه و به تصویب هیئات وزیران رسید، اجرا گردد.

- اولویت داشتن اجرای طرح های مدیریت جامع پسماند و حمایت از طرح های درآمدزا در رهنمودهای بخشنامه بودجه سال 1391

فعالیت های کنونی مدیریت پسماند در انجام اقدام های اساسی، زیاد موفق نبوده و علت آن ناقص بودن سیستم و عدم توجه به عناصر موظف و پشتیبان سیستم مدیریت پسماندهای شهری است. عدم تفکیک پسماند از مبدا و عدم کاهش پسماند در مرحله تولید و... از جمله موارد نقص در اجراست. ازدیاد جمعیت و توسعه فعالیت های اقتصادی به خصوص صنعت، تجارت و... موجبات ازدیاد پسماندها و تغییرات فیزیکی شیمیایی آنها را به وجود می آورد به طوری که برنامه های جمع آوری و دفع پسماند موجود جوابگوی نیازهای شهرها نخواهد بود. مدیران شهری همواره در صدد گشودن راهی برای کاهش هزینه های جمع آوری تا دفع این پسماندها بودند و تا کنون نیز به راهکارهای مناسبی دست یافته اند ولی برای گذر از این مسیر و کاهش هزینه ها می توان با تدابیری مهم شاهد کاهش این نوع هزینه ها باشیم .

در مرحله اول آموزش شهروندان و فرهنگ سازی در بین مردم، جهت گسترش همکاری با شهرداری در مدیریت پسماند می باشد. عموم مردم باید بدانند که انباشت بیش از حد پسماند ها هم به زیان خود و هم به زیان طبیعتی است که در آن زندگی می کنند و خطراتی را برای نسل های آینده به بار خواهد آورد.

توجه به امر بهداشت و سلامت جامعه و رعایت جنبه های پیشگیری قبل از درمان بدون توجه به نظام های جمع آوری و دفع پسماند که علت اصلی آلودگی در شهرها و روستاهای کشور است، امکان پذیر نیست. اشاعه بیماری واگیردار و انواع بیماری های پوستی و سرطانزا و سگته های نابهنگام در جوامع کنونی که به طور معمول به مواد فساد پذیر و پسماندهای شیمیایی محیط زیست نسبت داده می شود، در نتیجه ترکیب صدها نوع مواد سمی و عفونتزا با پسماندهای شهری و انتشار آنها در آب، خاک و هوا، در اثر دفع غیربهداشتی است.

در ایران با توجه به شرایط اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی شهرهای مختلف می توان از شیوه های ترکیبی پسماندسوزی، کمپوست، بازیافت کاغذ، پلاستیک، شیشه و فلز و دفن بهداشتی با رعایت استانداردهای لازم استفاده کرد. این روش ها در نهایت می تواند با یک مدیریت استراتژیکی نه تنها کشور را از مشکلات زیست محیطی برای نسل های آینده نجات دهد بلکه هزینه های شهری را کم و درآمد زایی مناسبی برای این مدیران داشته باشد تا بتوانند در مسایل مهم دیگر شهری برای رفاه و سلامتی شهروندان هزینه کنند.

بطور مثال در سال های اخیر در چندین شهر مهم از جمله شهر تهران بازیافت پسماند جایگزین دفن پسماند شده است.

وضعیت مدیریت پسماندها در ایران از شرایط مناسبی برخوردار نیست. اجرای برنامه تفکیک از مبدا و موفقیت آن مستلزم مشارکت و همکاری عمومی است. فرهنگ سازی و آموزش عمومی و تخصصی مستمر در رسانه ها و ایجاد روابط عمومی فعال و پویا بین مدیریت شهری و شهرداری ها با مردم و همچنین همکاری دستگاه های اجرایی مختلف با شهرداری ها از ضروری ترین ابزار اجرای برنامه تفکیک از مبدا و موفقیت آن است.

با توجه به محاسن واگذاری امور اجرایی پسماندها به بخش خصوصی باید تمهیدات لازم در این زمینه اندیشیده شود.

فاز اول : طرح تفکیک زباله از مبدا

1. فرهنگ سازی و بالا بردن آگاهی مردم در جهت مدیریت پسماند و تفکیک از مبدا زباله های خانگی
2. تهیه کیسه یا جعبه های مخصوص و تحویل آن به شهروندان جهت جمع آوری انواع زباله های خشک و زباله های تر به صورت جداگانه
3. جمع آوری زباله ها به صورت روزانه یا هفتگی
4. در نظر گرفتن پاداش برای شهروندانی که در طرح تفکیک از مبدا همکاری خوبی با شهرداری دارند که این پاداش می تواند شامل موارد زیر باشد:

- ارائه بلیط نیم بهای سینما یا استخر
- بن تخفیف استفاده از سالن ورزشی
- تخفیف در عوارض سالانه و خودرو
- ارائه بن تخفیف خرید کالا
- و ...

در صورتی که این طرح با موفقیت اجرا شود می توان با فروش زباله های خشک درآمدزایی خوبی برای شهرداری به ارمغان آورد و مقداری از هزینه ها را کاهش داد و در جهت کاهش آلودگی محیط زیست قدم برداشت.

فاز دوم تولید کود از زباله تر

در این فاز دوم مدیریت پسماند می توان علاوه بر استفاده و فروش زباله های خشک از زباله های تر نیز به بهترین نحو استفاده کرد. انباشت زباله در مکانهایی که به چاله زباله ها معروفند خطرات زیادی را برای محیط زیست به بار می آورند که شامل موارد زیر می باشد:

- آلودگی زمین ها و بی مصرف کردن آنها
- انتشار بوی نا مساعد در حاشیه شهرها
- آلودگی آبهای سطحی و زیرزمینی
- انتقال بیماری های واگیر دار
- افزایش سرطان ها
- و ...

با ارائه طرحی که در ادامه مطالعه خواهید کرد ما می توانیم معضلات ناشی از دفن زباله ها را برطرف کرده و از طرفی هم درآمدزایی بالایی داشته باشیم و هم در حفاظت محیط زیست عملکردی رضایت بخش داشته باشیم.

راه اندازی کارگاه تولید کود ورمی کمپوست از طریق زباله ها

معرفی کرم های آیزینا فوتیدا و کود ورمی کمپوست

این کرم برای اولین بار در اروپا، سیبری، جنوب روسیه، فلسطین و شمال آمریکا یافت شد. این کرم به کرم قرمز، کرم ببری، کرم کود یا کرم کمپوست هم معروف است. این کرم ها، کرم های فوق العاده ای هستند که بیشترین کاربرد را در تولید کمپوست از مواد زائد دارند.

آنها اساسا زباله زی و کود زی می باشند. کرم های قرمز در توده های غنی از مواد آلی تجمع می یابند و این مواد را مصرف می نمایند و مدفوعی که دفع میکنند، باعث بهبود کیفیت خاک می گردد. کرم های قرمز شرایط محیطی متفاوتی را تحمل می کنند. در ورمی تکنولوژی و ورمی کمپوست این نوع کرم ها بیشترین کاربرد را در جهان دارند. هیچ محدودیتی در مقدار کود و تعداد کرم وجود ندارد. جمعیت آنها متناسب با مواد غذایی در دسترس افزایش می یابد. آنها در تمام فصول سال به شکل دوره ای کار می کنند و به مراقبت کمی نیاز دارند.

این کرم ها قادرند در شرایط سخت محیطی و همچنین در محیط های دارای نوسانات زیاد رطوبت و درجه حرارت زندگی کنند.

بطور کلی هر کرم در طی یکسال حدود 900 پيله می گذارد. هر پيله 13نوزاد کرم تولید می کند. بطور کلی مقدار کرم هایی که در بستر وجود دارند بعد از اتمام دوره 2.5 ماهه به 2 برابر افزایش می یابند.

ویژگی های منحصر به فرد کود ورمی کمپوست

- عاری از بذر علف های هرز می باشد.
 - بهترین و اساسی ترین کود برای احیای زمین های فقیر و لم یزرع می باشد.
 - از فرسایش خاک جلوگیری کرده و از طرفی باعث افزایش حاصلخیزی خاک می شود.
- در این مرحله از مدیریت پسماند می توان زباله های تری که در فاز اول از زباله های خشک تفکیک شده اند را برای تغذیه این گونه کرم ها قرار داد و از طرفی هم زباله های تر از بین می روند و از طرفی دیگر کودهای ارگانیکی که ارزش غذایی بالایی برای گیاهان و درختان دارند تولید می شوند.

تبدیل زباله های تر به کود ورمی کمپوست مزیت های زیر را در پی دارد:

- کاهش زباله های دفنی در چاله زباله ها
- کاهش آلودگی محیط زیست و آبهای زیرزمینی
- درآمدزایی از طریق فروش کود ورمی کمپوست به قیمت هر کیلو 300 تومان الی 1000 تومان
- درآمدزایی از طریق فروش کرم های ورمی که هر کیلو بین 10.000 تومان تا 15.000 تومان به فروش می رسد.

- به دلیل اینکه شهرداری برای فضاهای سبز خود نیاز به کود دارد می توان با اجرای این طرح نیاز کود این فضاها را تامین کرد و هزینه خرید کود دامی را که در سال 1392 3.780.000 تومان بود را حذف نمود.

2. کشت گیاهان دارویی و درختان مثمر در پارک ها و محوطه های فضای سبز

کشت گیاهان دارویی مثل اسطوخودوس، رزماری، افسنطین که ارزش تجاری بالایی دارد باعث صرفه جویی های عمده در هزینه های نگهداری، آبیاری، کود و سم در میادین و پارکها شده و از طرفی شهرداری می تواند از طریق برداشت و فروش این نوع گیاهان به درآمدزایی پایدار دست پیدا کند.

به طور مثال شهرداری فردوس به جای کاشت درختان غیر مثمر در میادین و بزرگراه ها، به کاشت درخت زیتون که میوه اش چندان برای مردم و رهگذران مطلوبیتی ندارد پرداخته است و سالانه بین ۹ تا ۱۲ تن زیتون از سطح شهر برداشت می کند. یعنی با همان آب، کود و کارگر و با تامین همان میزان فضای سبز برای شهرداری درآمدزایی کرده است.

3. خریداری پنبه از کشاورزان و فروش یا صادرات آن توسط شهرداری

کشت پنبه و فروش آن به شرکت ها و زمینه سازی برای صادرات این محصول می تواند درآمدهای خوبی را برای شهرداری به ارمغان بیاورد.

4. استفاده مناسب و صحیح از املاک و مستغلات شهرداری از طریق ساماندهی سه

شنبه بازار و راه اندازی یک نمایشگاه دائمی

شهرداری می تواند از این طریق نمایشگاه های هفتگی، ماهانه، فصلی و مناسبتی مثل هفته دولت و... را برگزار کند و با فراخوان در کاشان و آران و بیدگل از فروشندگان و مشتریان دعوت بعمل آورد تا از این نمایشگاه دیدن نمایند.

با انجام این طرح از طرفی به ارتقاء سطح فرهنگ شهر کمک کرده ایم و از طرفی دیگر، به درآمدزایی پایدار دست یافته ایم و محل مناسبی را برای اینگونه تجمعات راه اندازی کرده ایم.

5. راه اندازی کارگاه تولید سنگفرش، بلوک سیمانی و مزائیک

مزایایی که این طرح برای شهرداری به ارمغان می آورد شامل موارد زیر می شود:

- فروش مازاد تولید به مصرف کنندگان سفیدشهری به دلیل اینکه کرایه حمل ندارد و قیمت محصولات مناسب تر از کاشان در می آید.
- فروش محصولات به شهرداری های اطراف با رایزنی های مورد نیاز
- استفاده از محصولات تولیدی در مصارف داخلی شهر
- اشتغال زایی در شهر
- و ...

6. توسعه مکان های با پتانسیل بالای توریستی گردشگری

شهرداری می تواند مکان هایی که پتانسیل خوبی دارد تا به قطب توریستی گردشگری تبدیل شود را توسعه دهد مثل :

- تهیه زیرساخت های کویر سفید شهر برای جذب توریست
- احداث موزه های آثار باستانی در کنار بناهای تاریخی
- بازسازی و توسعه کاروانسرای شهر
- توسعه شهر زیر زمینی

7. ساخت تالار پذیرایی

با توجه به اینکه در سطح سفید شهر تالار پذیرایی وجود ندارد و از طرفی شهروندان برای مراسمات خود با مشکلات عدیده ای از قبیل کمبود جا، ایجاد سرو صدا و مزاحمت برای همسایگان و ... رو به رو هستند، فرصت مناسبی است تا شهرداری سفید شهر برای احداث یک مجموعه تالار پذیرایی جهت برگزاری مراسمات جشن و عزا و... اقدام نماید و برای خود درآمدزایی مناسبی داشته باشد. از طرفی شهرداری بعد از احداث بنای مذکور، می تواند با نیروی انتظامی توافقات لازم را انجام دهد و از برگزاری مراسمات در منازل سطح شهر به دلیل ایجاد مزاحمت برای عموم ممانعت به عمل آید.

8. ایجاد جشنواره هایی شبیه گل و گلاب قمصر در فصل خربزه و پنبه

شهرداری می تواند با اجرای این جشنواره ها و دعوت از هنرپیشه ها استقبال کنندگان فراوانی را از اطراف کاشان و آران و بیدگل به سفیدشهر دعوت کند و مدعوین را از پتانسیل های موجود و ظرفیت های آن آگاه کند.

به طور مثال در مردادماه امسال شهرداری کاشان به همت اهالی فین بزرگ جشنواره ای بنام جشنواره ملی نعنا را برگزار نمود تا نعنای منطقه فین را به همگان بشناساند و از پتانسیل هایی که در این منطقه وجود دارد بهره برداری کند و سعی دارد تا منطقه فین را به یک منطقه توریستی گردشگری تبدیل کند.

9. ارائه زمین به سرمایه گذاران برای راه اندازی شهر بازی در کنار پارک ها

شهرداری می تواند با همکاری بخش خصوصی و ارائه زمین به این بخش و فراهم نمودن زیرساخت های لازم در کنار پارک ها شهربازی احداث کند و از درآمدهای حاصله شهربازی منفعت ببرد.

10. نصب دکه در حاشیه پارک ها و معابر

شهرداری می تواند با قرار دادن دکه در مکان های پر رفت و آمد و اجاره دادن این مکان ها به شهروندان از این راه درآمدزایی کند.

در پایان برای یکی از معضلات جدی سفیدشهر یعنی حضور افغانه در سطح شهر که مشکلات عدیده ای را به بار آورده است و باعث افزایش بیکاری نیروی جوان سفیدشهری شده است چند راهکار پیشنهاد می گردد.

- فرهنگ سازی در سطح سفیدشهر

شهروندان را نسبت به حضور افغانه و مشکلاتی که در پی دارد آگاه کنیم.

برای مثال : بیکار ماندن جوانان سفیدشهری

کم شدن استفاده از خدمات عمومی توسط شهروندان به دلیل استفاده بیش از حد از این خدمات توسط افغانه.

- بررسی خانه های سفیدشهر و دریافت اطلاعات در مورد مستاجرین افغانه

دریافت عوارض از افرادی که خانه هایشان را به افغانه اجاره می دهند و این وجه در قبض عوارض سالیانه به عنوان مستاجر افغانی درج شود.

در صورت اعتراض مردمی، به صاحب خانه ها گفته شود که این عوارض را هنگام نوشتن قولنامه باید افغانه به شهرداری بپردازند.

نکته مهم اینکه عوارض به گونه ای تعیین گردد که جنبه بازدارندگی داشته باشد و افغانه را به این تصمیم وادارد که دیگر حضورشان در سفیدشهر سود دهی ندارد و به شهرهای اطراف مهاجرت کنند.

این امر باعث می شود که با اخذ این عوارض حضور افغانه کمرنگ گردد.

- دریافت عوارض از صاحب کاران مشاغل و کشاورزانی که از کارگر افغانی استفاده می کنند.

- دریافت عوارض سالانه از افغانه به دلیل حضورشان در سفیدشهر و استفاده از خدمات عمومی.

در پایان از شهردار محترم سفیدشهر جناب آقای مهندس حیدری به دلیل نگاهی که به مقوله پیشرفت دارند کمال تشکر را دارم زیرا این طرز نگاه به پیشرفت بود که در من انگیزه ایجاد کرد، تا بتوانم سند حاضر را به تحریر درآورم.

باشد که با همکاری های دوسویه گامی در جهت پیشرفت جامعه برداریم.

و از کلیه همکارانی که مرا در نگارش این سند یاری کردند کمال تشکر را دارم.